

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИНКУ СИРУ В УКРАЇНІ

Краєва О.В., kraeva1105@gmail.com

Таврійський державний агротехнологічний університет

Ринок молочних продуктів, і ринок сирів зокрема, є одним з основних в Україні. В умовах інтеграції України до загальноєвропейських і світових структур та проникнення на вітчизняний ринок сиру потужних іноземних транснаціональних компаній загострюється питання формування вітчизняними підприємствами конкурентних переваг і, на цій основі, досягнення ними перемоги у конкурентній боротьбі.

Останнім часом торгівці відзначають сприятливі трансформаційні зміни. Перш за все, основна сировина для виробництва сиру – молоко – більше не є дефіцитною навіть у зимовий період. Відповідно, і у виробників, і у торговців з'явилася можливість нарощувати обсяги виробництва і продажів сиру, розширювати його асортимент, що вони з успіхом і роблять. До того ж із зростанням добробуту населення місця для сиру в споживчому кошику стало більше [1].

Згідно зі статистичними даними найбільше в Україні виробляється сиру тертого, порошкового та інших неплавлених сирів. Рівень їх виробництва за період дослідження зменшився від 161 тис.т в 2011 році до 97 тис.т. в 2018 році. Друге місце по обсягам виробництва належить свіжому сиру, але обсяги його виробництва також скоротилися з 76,5 до 72,6 тис.т. Третє місце за обсягами виробництва займають плавлені сири, виробництво яких в останні роки поступово збільшується.

Основним економічним показником, який характеризує продовольчий ринок національного господарства в цілому і в регіональному розрізі є динаміка структури роздрібного товарообігу продовольчих товарів країни та її регіонів. За статистичними даними можна відмітити, що роздрібний товарооборот збільшується кожного року, загалом за період з 2014 по 2018 рік він збільшився на 52,47%, або на 230026,9 млн. грн. [2].

Найбільша вартість продовольчих товарів спостерігається у 2018 році – 289695,9 млн. грн, а найменша у 2014 – 181055,9 млн. грн, Вартість продовольчих товарів у торговій мережі підвищилася на 108640 млн.грн. або на 60,1%. У тому числі вартість сиру зросла на 6535,4 млн. грн. або на 117,4 %. Слід відмітити, що питома вага сиру в структурі роздрібного товарообороту поступово збільшується з 1,3 % в 2014 році до 1,81% у 2018 році, в структурі продовольчих товарів відповідно з 3,07 % до 4,18 %.

Стан справ українських виробників справжніх сирів гірший, ніж закордонних — ціни на сировину доводиться збільшувати, а з продажами є великі проблеми. Попри те, що загальна кількість виробництва сиру в Україні збільшується, країна імпортує сир з-за кордону, а також експортує за кордон..

Найбільшими імпортерами сиру в Україну виступають: – Польща (3951 т за 2017 рік); – Німеччина (2 588 т); – Франція (1 096 т); – Нідерланди (769 т); – Італія (358 т). Імпорт України становить 0,2% світового імпорту цього продукту, його рейтинг у світовому імпорті складає 68. Серед країн, в які Україна експортує сир, можна виділити: – Казахстан (3 733 т у 2017 році, 15 686 тис. дол.); – Республіку Молдову (2 590 т у 2017 році, 7 640 тис. дол.); – Єгипет (989 т у 2017 році, 3 644 тис. дол.); – Марокко (299 т у 2017 році, 1 077 тис. дол.); – Азербайджан (245 т у 2017 році, 737 тис. дол.).

Список використаних джерел

1.Маркетингові дослідження ринку сиру [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу – <https://ukrbukva.net/26063-Marketingovoe-issledovaniya-rynka-syrovarennoi-produkcii.html>

2.Статистика оптової й роздрібної торгівлі [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

Науковий керівник: Тебенко В.М, к.е.н., доцент